

ДО
КАТЕДРА "ЕВРОПЕИСТИКА"
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

СТАНОВИЩЕ

*от проф. д-р Жасмин Попова, ръководител Катедра
"Международно право и международни отношения" ,
Пловдивски Университет "Паисий Хилендарски"
на дисертационния труд на Станислав Кръстев Костов,
докторант на самостоятелна подготовка в катедра
"Европеистика" на ФФ на СУ" Св.Климент Охридски" на
тема:
"Актовете на Съда на Европейския Съюз и техните
правни последици"
за присъждане на образователната и научна степен
"доктор" по научна специалност "Международно право и
международни отношения " шифър 05.05.15*

Представеният дисертационен труд е посветен на тема, чиито актуалност, значимост и полезност са безсъмнени и едва ли се нуждаят от специална аргументация. От самото създаване на европейското обединение и до днес проблемите, предмет на изследването, са били обект на многобройни научни изследвания в европейската правна доктрина и този интерес не само не отслабва, а непрекъснато расте. Причина за това е преди всичко характера на предоставената компетентност на съдебната институция на Съюза , както и нейната имплицитна, но постоянна тенденция да разширява правомощията си , специфичния характер на сътрудничеството на Съда на ЕС с националните юрисдикции на държавите членки и динамиката на разглежданата материя. Заслужава да се отбележи, че моментът на обсъждането на дисертацията съвпада със заключителния етап от приемане на съществени структурни и институционални изменения и нововъведения в два от основополагащите източници на правна уредба на актовете на Съда – неговите Статут и Процедурен правилник.

В българската правна литература все още съществува сериозен дефицит от монографични изследвания , посветени на съдебната институция на Съюза като цяло и на нейните правни

актове в частност, и в тази връзка представеният труд запълва една празнота.

Бих желала специално да отбележа практическата полза на изследването за различни широки сфери на българската правна общественост. Познания за правния режим на актовете на Съда и за тяхното действие, както и за нормотворческата роля на Съда, са необходими както на националните правораздавателни органи и институции, така и на частните физически и юридически лица.

Предметът на изследването определя конструкцията на труда и съдържанието му : в логична последователност са разгледани същностните характеристики на съдебната система на ЕС, правният режим на актовете на Съда на ЕС, юриспруденцията му като източник на право и действието на неговите актове. Трудът е в общ обем от 339 страници и се състои от Увод, четири глави и заключение, обобщаващо основните авторски тези и изводи. Уводът представя в синтезиран вид предмета , необходимостта, целта и метода на изследването. Авторефератът дава вярна представа за съдържанието на дисертационния труд, поради което няма да се спирам обстойно на разглежданите проблеми.

Първата глава представлява своеобразно въведение в темата, тъй като съдържа най-обща характеристика на съдебната система на ЕС и на производствата пред нейните три съставни компонента.

Глава II , посветена на правната техника на институцията, разглежда видовете актове на Съда и техният правен режим. Безспорно е, че глави III и IV са сърцевината и същността на дисертационния труд и в тях се съдържат приносните моменти на изследването. Дискусионната материя, свързана с нормотворческата роля на Съда на ЕС и неговата юриспруденция като източник на правото на Съюза, е представена компетентно и системно, с коректно и добросъвестно цитиране и критичен анализ на доктринални тези и съдебна практика. В труда се предлагат отговори на важни въпроси по тематиката като напр. обвързващият (прецедентен) характер на съдебните решения на Съда на ЕС, разграничението между неговата тълкувателна дейност и съдебното нормотворчество, разграничението между същинското нормотворчество и запълването на празноти в правото. Предлага се преосмисляне на общоприетата класификация на източниците на правото на писани и неписани, прави се критичен анализ на приложението на правния институт на силата на пресъдено нещо към актовете на Съда на ЕС.

Независимо от дискуссионния характер на някои предложения и застъпвани тези, те са подкрепени със сериозен анализ и аргументи, и заслужават внимание

Методиката на изследването включва сравнителноправния, нормативния, телеологическия и системния подходи. Анализирани са действащата нормативна уредба на Договора за Лисабон и други първични и производни източници на правото на ЕС, както и богатата съдебна практика по разглежданата проблематика.

Позитивен елемент на труда е подкрепата на авторските тези от разрешенията на юриспруденцията. Цитират се и се коментират както известни и основополагащи съдебни решения, така и най-новата юриспруденция на институцията. Преобладаващо се реферира и анализира англосаксонската система и автори.

В работата е използван значителен научен апарат. Към труда е приложена внушителна библиографска справка, както на български език, така и на други езици на Съюза.

Стилът на автора е достъпен и работата е прегледно и интересно представена. Дисертацията демонстрира много добро познаване на същността и функционирането на юрисдикциите на Съюза.

Като се основавам на горепосочените научни приноси на докторанта и като имам предвид нормативно определените изисквания за присъждане на образователната и научна степен "доктор", си позволявам да формулирам следното становище:

Рецензираният труд отговаря на изискванията на чл.6, ал.3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) за присъждане на образователната и научна степен "доктор". Той представлява цялостно научно изследване, съдържащо научни резултати, които представляват принос в правната наука. Поставените за разглеждане проблеми са изложени в тяхната пълнота. Освен теоретично значение, изследваната в дисертацията проблематика има сериозно практическо измерение. Представеният труд показва, че докторантът има задълбочени теоретични познания по проблематиката на правото на ЕС и способност за самостоятелно научно мислене и изследвания.

С оглед на гореизложеното, в качеството ми на член на научното жури по чл.9 от ЗРАСРБ, давам ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА на дисертационния труд на Станислав Кръстев Костов за присъждане на образователна и научна степен "доктор" (специалност "Международно право и международни отношения", шифър 05.05.15).

26 юни 2011г.

